

Yttrande

Dnr: 2025:253

2024 - 07 - 01

Skolverket

171 04 Solna

Remissvar avseende förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2012:18) om kursplaner för kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

Sammanfattning

Språklärarnas riksförbund är generellt positivt till den föreslagna förändringen och stödjer förslaget att kursplanerna ska närma sig läroplanen, att tydliggöra progressionen mellan nivåerna och vikten av att utveckla flerspråkigheten samt öka målgruppsanpassningen.

Förbundet känner sig dock bekymrad över tre punkter. Vi känner en oro över att betygskriterierna blir mindre detaljerade. Vi tror också att skrivningen om omformuleringar kan skapa problem på en grundläggande nivå. Slutligen är vi bekymrade över att fokus på kunskaper anses vara mindre angeläget i engelskämnet och vad den skrivningen får för effekter på undervisning och undervisningens kvalitet.

Förbundet har följande kommentarer till ovanstående punkter:

Punkt 1 - Mindre detaljerade betygskriterier

Språklärarnas riksförbund anser att det är viktigt att göra en helhetsbedömning av eleverna vid betygssättningen, men ser också problem med färre detaljer och bedömningsaspekter i kriterierna då detta lämnar ett stort subjektivt tolkningsutrymme för lärarna. Vår farhåga är att detta har en negativ inverkan på likvärdigheten, nationellt såväl som lokalt.

Punkt 2 - Uttrycket “omformuleringar” i kursplanens centrala innehåll

I kursplanens centrala innehåll nämns “Strategier för att underlätta samtal, däribland omformuleringar, gester och frågor.” Enligt vår erfarenhet krävs relativt goda språkkunskaper för att göra sig förstådd med hjälp av omformuleringar när det egna språket inte räcker till. Därför föreslår vi att ordet “omformuleringar” ersätts av “enklare omformuleringar” för de lägre delkurserna.

Skolverkets förslag: Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, däribland omformuleringar, frågor och stödjande fraser.

Vårt förslag: Strategier för att bidra till och underlätta samtal och skriftlig interaktion, däribland enklare omformuleringar, frågor och stödjande fraser.

Punkt 3 - Kunskapsuttrycket “förståelse av” i stället för “kunskaper om”

Enligt konsekvensutredningen visar Skolverkets behovsanalys att styrdokumentens fokus på förmågor kan riskera att osynliggöra fakta och förståelse som centrala kunskapsformer och att detta i vissa fall kan bidra till alltför höga krav på analytiska förmågor på bekostnad av ämneskunskaper i form av fakta och förståelse. Därför ska kunskapsuttrycket “förmågan av” i kursplanen ersättas av kunskapsuttrycken ”kunskaper om” och ”förståelse av”. (Källa: Konsekvensutredning, sida 6). Dock gäller detta inte ämnet engelska där Skolverket har gjort bedömningen att det inte finns behov av att använda kunskapsuttrycket ”kunskaper om” (sida 11) eftersom engelska ses som ett uttalat kommunikativt färdighetsämne.

Språklärarnas riksförbund håller med Skolverket om att engelska i första hand är ett kommunikativt färdighetsämne, men ser farhågor med att begränsa kunskapsperspektivet i kursplanen. Vi ser faktakunskaper som en av förutsättningar för en effektiv språkinläring och tror att en obalans mellan fakta och förmåga riskerar att sänka ämnets status. Av denna anledning förespråkar vi följande textändringar i syftestexterna:

Skolverkets förslag: Undervisningen ska även ge eleven möjlighet att utveckla förståelse av olika livsvillkor samt kulturella och sociala förhållanden i olika sammanhang och områden där engelska används.

Vårt förslag: Undervisningen ska även ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper om och förståelse av olika livsvillkor samt kulturella och sociala förhållanden i olika sammanhang och områden där engelska används.

Skolverkets förslag: Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar förmåga att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och i texter från olika källor.

Vårt förslag: Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper i och förmåga att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och i texter från olika källor.

för Språklärarnas riksförbund

Carolina Clarin, språkrepresentant för engelska i Språklärarnas riksförbund
Umeå

Christiane Zwolinska, språkrepresentant för tyska i Språklärarnas riksförbund i
Skåne
Partille